

Prevalence of substance use among students of Guilan University of Medical Sciences (2005-2006)

H Zarrabi* K Najafi* M Shirazi** S Borna*** E Sabahi** F Nazifi**

* Assistant professor of psychiatry, Guilan University of Medical Sciences, Rasht, Iran

** General practitioner, Guilan University of Medical Sciences, Rasht, Iran

*** Psychiatrist, Guilan University of Medical Sciences, Rasht, Iran

*Abstract

Background: Regarding the high prevalence of substance use among youth, its destructive effects and consequent problems, this research was performed.

Objective: to determine the prevalence of substance use among students of Guilan University of Medical Sciences (GUMS)

Methods: This was a cross-sectional study carried out on a representative sample of 845 students of GUMS in 2006. The data such as demographic information and history of substance use were collected using a questionnaire which completed by every single student. Later, the data were analyzed by EPI 2002 software and chi-square and Fisher-Exact tests.

Findings: Due to incomplete responses, 18 questionnaires were excluded. Out of a total of 827 students, 30.1% had a history of substance use at least once during their lives. The prevalence rate of each substance in use was: cigarette (26.36%), alcohol (17.04%), opium (3.86%), cannabis (2.78%), ecstasy (2.05%), heroin (1.08), crystal (0.84%), cocaine (0.84%), morphine (0.6%) and others (0.6%). Substance use was significantly associated with male gender, higher age groups, living with friends or alone, and marital status. There were significant relationships between substance use during past 30 days and studying medicine and dentistry. In addition, a relationship between substance use; once or more during life and residency period, was observed.

Conclusion: Our study demonstrated that the substance use among students of GUMS is considerably high and specific interventions seem to be necessary in preventing or reducing the rate of substance use in students.

Keywords: Narcotics, Substance Use, Medical Students

Corresponding Address: Shafa Hospital, 15 khordad St., Rasht, Guilan, Iran

Email: drzarabi@gums.ac.ir

Tel: +98 131-6666268

Received: 2007/10/28

Accepted: 2008/05/31

شیوع مصرف مواد مخدر در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گیلان (۸۵-۱۳۸۴)

دکتر هما ضرابی* دکتر کیومرث نجفی* دکتر مریم شیرازی** دکتر سیروس برنا*** دکتر عمادالدین صباحی** دکتر فاطمه نظیفی**

* استادیار روان‌پزشکی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان
** پزشک عمومی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان
*** روان‌پزشک دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان

Email: drzarabi@gums.ac.ir

آدرس مکاتبه: رشت، خیابان ۱۵ خرداد، بیمارستان شفا، تلفن ۰۱۳۱-۶۶۶۶۲۶۸

تاریخ دریافت: ۸۶/۸/۶ تاریخ پذیرش: ۸۷/۳/۱۱

*چکیده

زمینه: مصرف مواد مخدر در جوانی شایع‌تر از سایر سنین است و افت تحصیلی، افزایش درگیری‌های قانونی و مرگ و میر را به دنبال دارد.

هدف: مطالعه به منظور تعیین شیوع مصرف مواد مخدر در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گیلان انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه مقطعی بر روی ۸۴۵ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی گیلان در سال ۸۵-۱۳۸۴ انجام شد. نمونه‌گیری به روش آسان در دسترس و ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسش‌نامه‌ای شامل اطلاعات دموگرافیک و مصرف مواد بود که توسط دانشجویان تکمیل شد. داده‌ها با آزمون‌های آماری فیشر و مجذور کای تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: ۱۸ نفر به دلیل پاسخ ناکامل به پرسش‌نامه از مطالعه حذف شدند. لذا، ۸۲۷ دانشجو با میانگین سنی $22/12 \pm 3/79$ سال بررسی شدند. ۶۴/۳٪ آنها مؤنث بودند. ۳۰/۱٪ حداقل یک بار مصرف مواد مخدر در طول عمر داشتند که شامل سیگار (۳۶/۲۶٪)، الکل (۱۷/۰۴٪)، تریاک (۳/۸۶٪)، حشیش (۲/۷۸٪)، اکستازی (۲/۰۵٪)، هروئین (۱/۰۸٪)، کریستال (۰/۸۴٪)، کوکائین (۰/۸۴٪)، مرفین (۰/۱۶٪) و سایر مواد (۰/۱۶٪) بود. بین شیوع مصرف مواد در طول عمر و سی روز گذشته و جنسیت مذکر، گروه سنی بالاتر، زندگی در خانه دانشجویی به همراه دوستان یا تنها و متأهل بودن ارتباط معنی‌داری وجود داشت. ارتباط معنی‌دار آماری بین مصرف مواد در سی روز اخیر با تحصیل در رشته پزشکی یا دندان‌پزشکی وجود داشت. فراوانی نسبی مصرف مواد طی دوران دستگیری در دانشجویان پزشکی و دندان‌پزشکی به طور مشخصی بالاتر بود.

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌ها، مصرف مواد در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گیلان مانند سایر مطالعه‌های مشابه نگران‌کننده است و به مداخله هدفمند و برنامه‌ریزی جهت پیشگیری و کاهش عوارض این معضل نیازمند است.

کلیدواژه‌ها: مواد مخدر، سوء مصرف مواد، دانشجویان پزشکی

*مقدمه

مطالعه‌ای در کرواسی، شیوع مصرف مواد در دانشجویان پزشکی از ۱۴ درصد در سال ۱۹۸۹ به ۳۵ درصد در سال ۲۰۰۰ رسیده بود.^(۳) مطالعه دیگری در دانشگاه استانفورد، نشان داد که مصرف اکستازی در دانشجویان آمریکایی از سال ۱۹۹۷ تا ۱۹۹۹، حدود ۶۹ درصد افزایش یافته است.^(۴) در ایران علی‌رغم پیشگیری‌هایی که در این زمینه انجام می‌شود، افزایش مصرف مواد گوناگون در بین جوانان به خصوص دانشجویان به یک دغدغه بزرگ برای سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان تبدیل شده است.^(۵)

بر اساس مطالعه‌های همه‌گیرشناسی، مصرف غیرقانونی مواد مخدر در سنین جوانی از سایر گروه‌های سنی شایع‌تر است^(۱) و پیامدهایی چون افت تحصیلی، افزایش درگیری‌های قانونی و افزایش مرگ و میر (به دلیل سوانح ناشی از کار با ماشین‌های برقی در کارخانه‌ها یا رانندگی بی‌محابا، خودکشی، دیگرکشی و آسیب غیرعمدی) را به دنبال دارد.^(۲) بررسی‌ها نشان می‌دهد که مصرف مواد مخدر و الگوی مصرف آن در دهه اخیر در بین دانشجویان تغییر کرده است. در